

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

עמ"ש 42078-02-19 ש. נ' ש.

בפני כבוד השופטת מ. ברנט, אב"ד
כבוד השופטת ו. פלאוט
כבוד השופט צ. ויצמן

מערער י. ש.

נגד

משיבה ו. ש.

פסק דין

1 האם יש מקום להורות על איזון משאבים בין הצדדים שלא בדרך של מחצה על
2 מחצה מכוח הוראת סע' 8(2) לחוק יחסי ממון בין בני זוג התשל"ג – 1973 (להלן- חוק
3 יחסי ממון) וזאת נוכח שיעור הכתובה שנפסקה למשיבה בבית הדין הרבני?
4

5 לסוגיה זו אנו נדרשים בערעורו של המערער על פסק דינו של בית המשפט לענייני
6 משפחה בפ"ת (כב' סגנית הנשיאה הש' ר. מקיים) מיום 15.1.19¹, במסגרתו דחה בית
7 המשפט את טענות המערער לעניין זה.
8

9 הרקע העובדתי הנדרש לנדון
10

11 1. הצדדים נישאו זה לזה כדמו"י ביום 7.3.89 ולהם שתי בנות מנישואיהם אלו.
12 בין הצדדים פרץ סכסוך כאשר המשיבה טוענת שהמערער נטש אותה בשל אחרת.
13

14 2. הצדדים ניסו להסדיר את ענייניהם ומחלוקותיהם הרכושיות באמצעות
15 הסכם אשר נחתם על ידם ביום 5.8.12 ואולם הסכם זה לא אושר בסופו של יום
16 כיוון שהמשיבה סירבה לוותר על כתובתה.
17

¹ מטעמים שאינם ברורים צוין בהודעת הערעור ובעיקרי הטיעון כי עסקינן בפסק דין מיום 16.1.20 ולא היא. ודוק, עסקינן בפסק דין שכותרתו "החלטה" ואולם מעת שניתן פסק דינו של בית משפט קמא ביום 12.2.19 מהווה ההחלטה הנזכרת חלק בלתי נפרד מפסק הדין, הכל כפי שיובהר בגוף פסק הדין.

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

עמ"ש 42078-02-19 ש. נ' ש.

3. ביום 9.5.13 הגיש המערער תביעה רכושית לבית המשפט לענייני משפחה
בפ"ת במסגרתה עתר לפירוק השיתוף ואיזון המשאבים בין הצדדים. נציין כי
בכתב תביעתו לא טען כלל המערער לחלוקה לא שוויונית של רכוש הצדדים.
4. ביום 30.4.14 נחתם בין הצדדים הסכם לפיו המשיבה תרכוש את זכויותיו של
המערער בדירת המגורים המשותפת של הצדדים תמורת סך של 600,000 ₪ (להלן
– הסכם רכישת הדירה).
5. ביום 18.5.14 הומצאה חוות דעתו של האקטואר אשר מונה ע"י בית המשפט
לצורך הערכת שווי זכויות הצדדים. בחוות דעתו קבע האקטואר כי המשיבה
זכאית לחלקה בזכויות המשותפות בסך של 177,410 ₪. כאשר בחוות הדעת
מוצגות שתי חלופות לתשלום חלקה של המשיבה – האחת, לתשלום לאלתר
והשנייה בעת הבשלתה של כל זכות (להלן – חוות הדעת האקטוארית).
- בדיון שהתקיים לפני בית משפט קמא ביום 11.6.14 בחר המערער בחלופה השנייה,
היינו תשלום בעת גמילת הזכויות.
6. בין לבין, ביום 10.6.14 הגישה המשיבה תביעה לפסיקת כתובה ותוספת
כתובה לבית הדין הרבני האזורי בפ"ת, כאשר סכום הכתובה הרשום עמד על
750,000 ₪ נכון ליום הנישואין.
7. ביום 15.4.15 ניתן פסק דינו של בית הדין האזורי במסגרתו חייב את
המערער לשאת בסך 400,000 ש"ח בגין כתובתה. מפאת חשיבותם נביא הדברים

האשה כיום מסכימה לגירושין אם תקבל חמגיע לה ע"ח כתובה ופיצוי. לדעתנו הסכום הנקוב בכתובה אינו מוגזם ואין צורך להידרש לשאלה מה חדין בכתובה שנכתב סכום מוגזם. לגבי דרישת האשה לפיצוי מעבר. לנקוב בכתובה, האשה לא הביאה ראיות שהדברים התפרסמו וזכר וכפי שטוענת ולכן יש לקבוע שעלוו שלם הסכום הנקוב בכתובה בניכוי מה שמקבלת או תקבל דרך בית המשפט ואין די במה שכתוב בחוק יחסי ממון כדי להקנות לה זכות לקבל גם לפי החוק וגם כתובה כחייב נפרד.

לאור האמור, פוסקים:

א. על חבעל לשלם עבור הכתובה סך 400 אלף ₪ עובר לסידור הנט.

ב. קובעים מועד לבירור שמות וסידור גט ליום שלישי י"ד בסיון תשע"ה (26.05.15) בשעה 9:15.

זו דעת הרוב.

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

עמ"ש 42078-02-19 ש. נ' ש.

בלשוננו של בית הדין האזורי –

8. המערער הגיש בקשה לבית הדין הרבני שכותרתה "בקשה בהולה לתיקון פסק דין", במסגרתה טען כי הצדדים חלוקים על פרשנותו של פסק הדין. במסגרת בקשתו שב המערער והביא לפני בית הדין את הסכומים אותם לטענתו קיבלה ועתידה המשיבה לקבל במסגרת הליך פירוק השיתוף המתקיים בבית המשפט לענייני משפחה, ובכל זה הציג לפני בית הדין הרבני את דו"ח האקטואר. מילים אחרות, המערער ביקש כי בית הדין הרבני יורה על קיזוז סכומים שונים אותם קיבלה או תקבל המשיבה מתוך הסך של 400,000 ₪ שנקבע על ידו.

בית הדין הרבני בהחלטתו מיום 13.5.15 דחה את בקשת המערער וקבע –

"הוגשה בקשה לתיקון פסק דין ותגובה של ב"כ התובעת.
ביה"ד מבהיר :

הסכום הסופי שעל האיש לשלם (לדעת הרוב) הוא הרשום בסע' א' להחלטה מיום 10.5.15 היינו 400,000 ₪ ולא כמשתמע מהקטע שמצטט בא כוח הבעל" (הדגשה שלנו)

9. המערער הגיש בקשות לעיכוב ביצוע פסק דינו של בית הדין האזורי ואולם אלו נדחו כולם ע"י בית הדין האזורי. לפיכך ערער המערער על החלטות אלו לפני בית הדין הרבני הגדול. אשר דחה הערעור בהחלטתו מיום 28.6.16. בג"ץ שהוגש ע"י המערער על החלטות הערכאות הרבניות שלא לעכב את ביצוע פסקיו נדחה ע"י בית המשפט העליון ביום 28.3.15 (בג"ץ 5440/15).

10. ידיו של המערער לא רפו והוא הגיש לבית הדין הרבני גדול ערעור על פסק דינו של בית הדין האזורי גופו (תיק 1033982/1), ואולם גם ערעור זה נדחה ע"י בית הדין הרבני הגדול בפסק דינו מיום 11.7.17 בה נקבע –

"א. דוחים את ערעור הבעל לשעבר.
ב. מקבלים את דעת הרוב בפסק דינו של בית הדין האזורי שהבעל ישלם לאישה סך 400,000 ₪ כפיצוי כתובתה מסכום זה יקוזז הסכום שקיבלה האישה במסגרת איזון המשאבים מחלק הבעל" (הדגשה שלנו)

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

עמ"ש 42078-02-19 ש. נ' ש.

1
2 אלא שמיד אחר מתן פסק הדין של בית הדין הרבני הגדול מיהרה המשיבה והגישה
3 בקשה לתיקון טעות סופר, במסגרתה טענה כי נפלה שגגה אצל בית הדין עת הוסיף
4 את האמירה הקובעת כי יש לקזז את הסך המגיע לה בשל איזון המשאבים מסך
5 הכתובה.

6 ואכן בית הדין הגדול תיקן את פסק דינו בהבהירו בהחלטתו מיום 21.8.17 -

8 "לאור האמור ביה"ד קובע שיש לתקן האמור בפסק הדין,
9 לפיכך פסק הדין יהיה כדלהלן –

10
11 ב. מקבלים דעת הרוב בפסק דינו של בית הדין האזורי שהבעל
12 ישלם לאישה סך 400,000 ₪ כפיצוי כתובתה.
13 ג. לאור התנהלות הבעל בית הדין קובע סך של 20,000 ₪
14 הוצאות הערעור לידי האישה"

15
16 11. ושוב לא אמר המערער נואש והגיש בקשה לביטול החלטת בית הדין הרבני
17 הגדול מיום 21.8.17 בטענה כי זו ניתנה ללא תגובתו. בהחלטתו מיום 29.10.17
18 דחה בית הדין הרבני הגדול את בקשת המערער והותיר את פסק דינו על כנו,
19 רוצה לומר - חיוב המערער בכתובת המשיבה בשיעור של 400,000 ₪ ללא כל
20 הוראת קיזוז.

21
22 12. אחר הדברים האלה נדרש בית המשפט לענייני משפחה במסגרת התביעה
23 הרכושית המונחת לפניו לשניים – האחד, בקשת המערער לקיזוז כספי הכתובה
24 מחלקה של האישה במסגרת איזון המשאבים, השני, בקשת המשיבה למתן פסק דין
25 סופי בתביעה הרכושית, ביטול עיכוב ההליכים בהוצל"פ בגין חיובים כספיים
26 שונים בהם חוייב המערער כלפיה במהלך ההליכים לפני בית המשפט ופסיקת החזר
27 הוצאות שהוצאו על ידה במסגרת רכישת חלקו של המערער בדירת המגורים.

28
29 החלטת בית המשפט מיום 15.1.19

30
31 13. בהחלטתו נושא ערעור זה קבע בית משפט קמא כי אין לקבל את טענות
32 המערער באשר לאיזון משאבים שאינו מחצה על מחצה וזאת מכמה טעמים –
33 האחד, הערכאות הרבניות התייחסו לעובדה שהמשיבה זכאית לקבלת חלקה באיזון
34 המשאבים בנוסף לכתובתה וממילא בעצם קביעת סכום הכתובה, סכום הנמוך

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

עמ"ש 42078-02-19 ש. נ' ש.

1 מהסכום הנקוב בה, יש משום התייחסות לסוגיית האיזון מצד הערכאות הרבניות.
2 השני, אין מקום לחלוקה לא שוויונית מכוח הוראת סע' 8(2) לחוק יחסי ממון שכן
3 המערער כלל לא עתר לכך במסגרת כתב תביעתו. יתר על כן, המערער עצמו
4 בתגובתו לבקשת המשיבה למתן פסק דין בתובענה הרכושית, טען –

5
6 "התיק סגור ואף ניתן בו פסק דין, כל שכנדרש הינו פסק דין
7 המאשר את חוות דעת המומחה..."

8
9 כיון שכך קבע בית משפט קמא כי טענת המערער לחלוקה לא שוויונית ע"פ סע' 8
10 (2) לחוק יחסי ממון מהווה הרחבת חזית אסורה ויש לדחותה.

11
12 14. עוד ובנוסף נעתר בית המשפט לביטול עיכוב ההלכים בהוצל"פ וזאת תוך 30
13 יום ממתן החלטתו ובאם לא יסדיר המערער את חובו למשיבה עד למועד זה (חוב
14 הכולל הוצאות וקנסות שהוטלו על המערער בהחלטות בית המשפט השונות לאורך
15 ההליך).

16
17 15. בכל הקשור למתן פסק דין הנותן תוקף לחוות הדעת האקטוארית, הבהיר
18 בית המשפט כי נוכח בקשת המערער לאפשר לו להעביר שאלות הבהרה למומחה
19 הוא נותן למערער שהות לעשות כן ויעכב לעת עתה מתן תוקף פסק דין לחוות
20 הדעת (מתוך שכך הוכתרה החלטת בית משפט קמא בכותרת "החלטה" שכן פסק
21 הדין הסופי המאשר את חוות דעת האקטוארית ולמעשה מסיים את הדיון
22 במחלוקת הרכושית טרם ניתן).

23 לצורך השלמת הפן העובדתי נוסף ונאמר כי ביום 12.2.19 הוסיף בית המשפט ונתן
24 את פסק דינו הסופי בתיק הרכושי, כפי שיפורט להלן –

25
26 פסק הדין מיום 12.2.19

27
28 16. בית המשפט בפסק דינו הסופי, ולאחר שאיש מהצדדים לא טען כנגד חוות
29 הדעת האקטוארית, נתן לחוות הדעת תוקף של פסק דין תוך שהוא מורה שהאיזון
30 יבוצע ע"פ החלופה השנייה הנזכרת בחוות הדעת, כבקשת המערער.

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

עמ"ש 42078-02-19 ש. נ' ש.

ומכאן לערעור דנן –

תמצית טענות המערער

17. לטענת המערער, שגה בית משפט בקביעתו כי סך הכתובה נקבע ע"י הערכאה הרבנית בהתייחס לאיזון המשאבים ולזכויותיה הרכושיות של המשיבה. סך הכתובה נקבע, כפי שציין בית הדין הרבני בפסקו "על דרך הפשרה", ולא אחר עריכת תחשיב חשבונאי כלשהו המביא בחשבון את זכויותיה הרכושיות של המשיבה. התוצאה המתקבלת אינה צודקת שכן המשיבה זוכה ל"כפל מבצעים", כלשונו של המערער - הן תשלום כתובה והן תשלום חלקה באיזון המשאבים.

18. מתוך החלטות הערכאות הרבניות עצמן עולה כי יש לקזז את הזכויות הרכושיות של המשיבה מתוך כתובתה, ואין לקבל את הפרשנות שנתן בית המשפט להחלטות אלו.

19. שגה בית משפט קמא שלא עשה שימוש בחלוקה לא שוויונית של רכוש הצדדים ע"פ סמכותו מכוח הוראת סע' 8(2) לחוק יחסי ממון, על מנת למנוע עוול למערער. בנדון מתקיימות נסיבות מיוחדות הקשורות במצבו הכלכלי של המערער אשר אינו יכול לעמוד הן בתשלום הכתובה והן בתשלום איזון המשאבים למשיבה.

20. שגה בית משפט קמא בקביעתו כי הטענה לאיזון לא שוויוני מהווה הרחבת חזית שהרי בית המשפט עצמו, בהחלטתו מיום 23.11.15, קבע כי אם הוא יגיע למסקנה כי יש לחלק חלוקה לא שוויונית את נכסי הצדדים הוא יעשה כן.

כאן נעיר כי בישיבת קדם הערעור שהתקיימה לפנינו הוסיף ב"כ המערער וטען טענות רבות מהגורן, מהיקב ומהפָּרָם, שעיקרן תקיפת החלטות הערכאות הרבניות מטעמי סמכות ומטעמי פרשנות, מיד יאמר, כי אין בדעתנו להתייחס לטענות נוספות אלו אשר לא בא זיכרן בכתב הערעור ואף לא בטיעוני המערער לפני בית משפט קמא.

תמצית טענות המשיבה

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

עמ"ש 42078-02-19 ש. נ' ש.

1
2 21. לא נפלה כל שגגה בפסק דינו של בית משפט קמא שכן ברי מתוך החלטות
3 בתי הדין הרבניים כי סך הכתובה שנקבע נפסק לאחר קיזוז הסך אותו צפוי היה
4 שהאישה תקבל במסגרת הליך איזון המשאבים ולמעשה קוזז סך הגבוה מחלקה
5 באיזון.

6 פסק הדין שניתן על ידי בית הדין הרבני לתשלום כתובה בסך 400,000 ש"ח הוא
7 חלוט ולא ניתן לעקוף החלטת בית הדין הרבני בדרך של קיזוזה עם זכויות רכושיות
8 אחרות המגיעות למשיבה וזאת בניגוד להוראת סע' 17 לחוק יחסי ממון.
9

10 22. איזון המשאבים בין הצדדים בוצע בבית המשפט לענייני משפחה עוד בטרם
11 ניתן פסק דינו של בית הדין האזורי באשר לכתובת המשיבה, לכן אין מקום
12 להתערבות באיזון שנערך, שהרי דו"ח האקטואר עליו הסכימו הצדדים ניתן קודם
13 לקביעת שיעור הכתובה.
14

15 המערער כלל לא טען, וממילא אף לא הוכיח, כל זכות לחלוקה לא שיויונית מכוח
16 סע' 8 (2) לחוק יחסי ממון וטענה זו מהווה הרחבת חזית אסורה.
17

18 טענות המערער באשר למצבו הכלכלי נבחנו ע"י בית המשפט לענייני משפחה ואין
19 כל מקום להעלאת והבאת ראיות חדשות בעניין זה, טענות שאינן נכונות וניתן
20 לסותרן בנקל.
21

22 ****

23 אחר שבחנו בחון היטב את טענות הצדדים מצאנו כי דין הערעור להידחות.
24

25 23. נקדים ונאמר כי אכן צדק בית משפט קמא בקובעו כי הטענה לחלוקה שלא
26 בדרך של מחצה על מחצה מכוח סע' 8 (2) לחוק יחסי ממון כלל לא נטענה בכתב
27 תביעתו של המערער ואולם יותר מכך, לא הובאו מטעמו של המערער כל ראיות
28 לסטייה מחלוקה שוויונית. די לעיין בעניין זה בתגובתו של המערער לבקשת
29 המשיבה למתן פסק דין בתובענה הרכושית במסגרתה טען –
30

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

עמ"ש 42078-02-19 ש. נ' ש.

"התיק סגור ואף ניתן בו פסק דין, כל שנדרש הינו פסק דין
המאשר את חוות דעת המומחה..."

וממילא אנו למדים כי המערער מקבל את חוות הדעת האקטוארית ככתבה
וכלשונה על אופן החלוקה השיויוני המפורט בה, שהרי הוא מבקש לאשרה כפסק
דין. ואם כן, המערער אינו יכול לטעון קר וחם באותו הבל פה, מחד, לעמוד על
קבלת חוות דעת האקטואר ככתבה וכלשונה לרבות דרך החלוקה המפורטת בה
והסכומים הבאים למשיבה על פי המפורט בה, ומאידך לטעון בערעורו לחלוקה
שאינה מחצה על מחצה.

אך יותר מכך, הובהר הבהר היטב בפסיקת בתי המשפט כי דרך המלך באיזון
משאבים היא חלוקת הרכוש הנצבר מחצה על מחצה ורק במקרים חריגים ביותר
יחרוג בית המשפט מדרך זו ויקבע איזון שונה, ואם כן ברי כי קודם לקביעת איזון
שונה על בעל הדין להעמיד תשתית עובדתית וראייתית מוצקה המצדיקה חלוקה
שלא בדרך של מחצה על מחצה, אין חולק שבנדון המערער אשר ביקש לאמץ את
חוות דעת האקטואר ככתבה וכלשונה, לא העמיד כלל תשתית עובדתית שכזו.

לעניין זה יפים דבריה של כב' הנשיאה (כתוארה אז) ד' בייניש, אשר קבעה בבג"ץ
4178/04 פלונית נ' בית הדין הרבני הגדול לערעורים (2006) -

"ראוי להדגיש כי בהתאם להוראותיו של חוק יחסי ממון, הכלל
הינו איזון שווה של הנכסים בני האיזון בין בני הזוג, כדי
להצדיק סטייה מכלל זה יש צורך בקיומן של נסיבות מיוחדות,
ולשם כך יש לבחון את מכלול נסיבותיו של כל מקרה לגופו
בהתחשב בכלל השיקולים הרלוונטיים" (הדגשה שלנו)

וראו גם דברי כב' השופט מ. דרורי בע"מ 638/04 ח.ד. נ' ד.ד., (2005) -

"מן הראוי שהשימוש בסעיף (2)8 לחוק יחסי ממון ייעשה
במשורה ובמקרים חריגים ביותר. עצם יישומו של סעיף זה,
פוגע בוודאות המשפטית ובציפיות הצדדים. כמו כן, יש בו גם
פגיעה בזכות הקניין של בן הזוג שמחצית הרכוש הינה שלו
(זכות, שכיום היא חוקתית...) ובית המשפט מכוח סעיף (2)8
הנ"ל, רוצה לקחת חלק מרכוש זה ולהעביר לבן הזוג האחר"

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

עמ"ש 42078-02-19 ש. נ' ש.

(הדגשה שלנו; ובדומה ראו - ע"מ 824/05 פלונית נ' פלוני
(2006); ע"מ (חיפה) 614/07 פלונית נ' פלוני (2008)).

כאמור, די בכך על מנת לדחות הערעור.

ואולם בנדון עומדים טעמים נוספים המצדיקים את דחיית הערעור כפי שנפרט להלן.

24. מתוך פסק דינו של בית הדין הרבני האזורי בפ"ת, שהוא פסק דין חלוט אחר שערעור שהוגש בעניינו לבית הדין הרבני הגדול נדחה, עולה באופן ברור שאינו משתמע לשני פנים, כי בית הדין הרבני קבע את שיעור הכתובה תוך התחשבות בסכומים אותם צפויה המשיבה לקבל כעולה מחוות הדעת האקטוארית אשר הוצגה לפניו ע"י המערער, למצער בעת הגשת הבקשה לעיכוב ביצוע, וקיצו סך מסוים מסך הכתובה הנקוב. המערער חפץ בקיצו נוסף, ובכך לא מצאנו טעם, בין היתר, משום שקיצו נוסף יאיין את זכותה של המשיבה לכתובה או זכותה לאיזון משאבים, כאשר בנסיבות העניין אין כל סיבה לשלול ממנה אחת מזכויות אלו, והכל בכפוף למוסבר להלן -

כתובת המשיבה נכתבה על סך 750,000 ₪, בית הדין הרבני בדעת רוב קבע כי אין מדובר בכתובה מופרזת, ובנסיבות אלו לכאורה נדרש היה לקבל את הכתובה ככתובה וכלשונה ולחייב את המערער, לכל הפחות, בסך של 750,000 ₪ (זאת בהינתן שהכתובה לא תוצמד בשום דרך מהדרכים המגוונות הקיימות בדין להצמדת כתובה ראו - בעמ' 9606/11 - ע' נ' פ, (2013); ת"ע (ת"א) 12362/01 וקסלר נ' עיזבון המנוח ויליאם וקסלר ז"ל (2004) וכן הרב ממתתיהו ברויד והרב יונה ריס, ערכה של הכתובה, תחומין כ"ה, עמ' 180), והנה, על אף שכך, מצא בית הדין הרבני להפחית מסך כתובה זה אחר שקיבל את עמדת הפוסקים הסבורים כי אף בכתובה שאינה מוגזמת ניתן להגיע לסכום מופחת מהכתוב בה על דרך הפשרה. הסיבה לכך שבית הדין מצא להפחית מסכום הכתובה עולה מתוך דבריו של בית הדין עצמו בפסק דינו והורתה בצורך לקצו מתוך הכתובה סכומים להם זכאית המשיבה מכוח איזון המשאבים. בסופו של יום בית הדין הרבני הפחית, אפוא, את שיעור הכתובה מסך של 750,000 ₪ לסך של 400,000 ₪ כאשר הוא למעשה מקצו ממנה לא רק את חלקה של המשיבה באיזון המשאבים (כ - 177,000 ₪) אלא את מלוא הסך שנותר לאיזון

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

עמ"ש 42078-02-19 ש. נ' ש.

בין הצדדים היינו 350,000 ! לפיכך, לא לחינם הבהיר בית הדין הרבני הגדול
בהחלטתו מיום 29.10.17 כי בית הדין הרבני האזורי הפחית מתוך הכתובה יתר על
המידה, ובלשונו –

"במקרה שלפנינו שהגרושין יצאו מהבעל, כשהאישה נגררת
אליהם בעל כורחה בגין המציאות שיצר הבעל, לא היה ביה"ד
צריך לפשר בניהם. מפני שלגבי מקרים כאלה ראוי שתקבל
האשה כתובתה ותוספתה, אך מכיוון שלא הוגש ערעור נגדי על
הפשרה שפירש ביה"ד, אין מקום לחייב הבעל במלוא
הכתובה..."

ועוד -

"הרי שגילינו דעתנו, שבערעור שלפנינו לא היה מקום לפשרה
כלל והיה מקום לחייב אף יותר ממה שקבעה דעת הרוב, אלא
מכיוון שלא הוגש ערעור נגדי, לא פסקנו כפי מה שנראה
משורת הדין..." (הדגשה שלנו)

הרי לך דברים כהוויתם, דבר דבור על אופניו.

מכאן שיש לתמוה על דברי המערער לפיהם זכתה המשיבה ל"כפל מבצעים" (רוצה
לומר גם כתובה וגם חלקה באיזון המשאבים), כאשר דווקא המערער הוא זה
המבקש להנאות מ"כפל מבצעים", תחילה קיבל "הנחה" בשיעור של למעלה מ
45% מסכום הכתובה הרשום וכעת מבקש הוא הנחה נוספת בדמות איזון לא
שוויוני !

25. סע' 17 לחוק יחסי ממון מורה –

"אין בחוק זה כדי לגרוע מזכויות לפי חוק לתיקון דיני
המשפחה (מזונות), תשי"ט 1959, או זכויות האישה לפי
כתובתה, ואין בו כדי לגרוע מהוראות סעיף 101 לחוק
המקרקעין תשכ"ט - 1969" (הדגשה שלנו)

פרשנותו הפשוטה של סעיף זה היא כי זכותה של האשה לקבל מעבר לזכויותיה
הרכושיות אף את המגיע לה מצד כתובתה (זאת להבדיל מהוראת סע' 11 (ג) לחוק

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

עמ"ש 42078-02-19 ש. נ' ש.

הירדושה המבהיר כי "המגיע לבן-זוג על-פי עילה הנובעת מקשר האישות, ובכלל זה
מה שאשה מקבלת על פי כתובה, ינוכה מחלקו בעזבו" וראו לעניין זה כדוגמה -
בעמ 9692/02 - פלונית נ' פלוני ואח' (2007); תמש (תל אביב) 22592-06-15 - ג.מ. נ' צ.א.
, (2018)). אכן סעיף זה פורש על דרך הכלל בערכאות הרבניות באופן המקל עם
הבעל, רוצה לומר שאין בו ללמד כי האישה זוכה הן בכתובה והן בחלקה באיזון
הרכושי אלא שכלל שחלקה באיזון הרכושי קטן מחלקה בכתובה תזכה היא למלוא
כתובתה, ואולם זאת בכל הקשור לדרכו של בית הדין בקביעת שיעור הכתובה, לא
כן בית המשפט המחוייב להוראת סע' 17 לחוק יחסי ממון כלשונה ומנוע מקיזוז
חלקה של האשה בכתובה מתוך איזון המשאבים. כך מצאנו כדוגמה בעניין תיק רבני
(תל אביב) 200847/14 - פלונית נ' פלוני, (2016) –

"סעיף 17 עוסק בבית דין או בית משפט שדנים לפי החוק
האזרחי, שהם מנועים מלקזז מחלק האישה את סכום הכתובה,
ואינו עוסק בבית דין שדן בחיוב כתובה בפועל שרשאי לקזז
מדמיה את מה שתקבל האישה לפי חוק. מובן מהדברים שהיה
ברור לחברי בית הדין הגדול שאין אפשרות שהבעל ילקה
בכפלים ויחויב גם לפי החוק וגם לפי ההלכה, והדיון בערעור
הוא האם בית הדין רשאי לדון בכתובה או שעליו לדון אך ורק
לפי החוק. בעניין זה הערעור נדחה ונקבע שאפשר לדון בשני
העניינים, אך אי אפשר לחייב גם בכתובה וגם לפי החוק"
(הדגשה שלנו)

יותר מכך, גם אם נאמץ את הפרשנות הנהוגה בבית הדין הרבני לגבי סע' 17 לחוק
יחסי ממון גם לגבי ההליך האזרחי, הרי שבנדון, כאמור, כבר התחשב בית הדין הרבני
בזכויות הרכושיות של המשיבה מכוח איזון המשאבים והפחית בכתובתה, ואם
כן מדוע שיזכה המערער בהטבה נוספת ("כפל מבצעים" בלשוננו)?

26. ולבסוף, בנדון כאשר החלק אותו אמורה המשיבה לקבל מאיזון המשאבים
מסתכם בסך של 177,000 ₪ בלבד (לבד מהזכויות הקנייניות שהיו רשומות על שם
כל אחד מהצדדים בדירת המגורים), אין כל מקום לבצע איזון לא שיויוני של סך
זה. מדובר בבני זוג שהיו נשואים משך שנים רבות כאשר, כפי קביעת בית הדין
הרבני, הגורם והמביא לגירושין היה רצון ומעשה המערער, ואם כן איזו עילה יש בה
להצדיק יציאתה של המשיבה מחיי נישואים ארוכים כאשר גם הסך הפעוט של

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

עמ"ש 42078-02-19 ש. נ' ש.

1 177,000 ₪ לו היא זכאית (ואשר לא ישולם לה לאלתר שכן נקבע שאיזון התשלומים
2 יעשה בשלבים רק בעת גמילת זכויות הצדדים) יקוזז מכתובתה המקוזזת ממילא ?
3 לא צדק יהיה בכך אלא חוסר צדק, ובוודאי שאין כאן נסיבה חריגה להצדיק חלוקה
4 לא שוויונית גם אם זוכה המשיבה בכתובה ("מקוצצת", כאמור).
5

6 27. מכלל האמור מצאנו לדחות הערעור ולחייב המערער בהוצאות משפט כלפי
7 המשיבה בשיעור של 35,000 ₪.

8 העירבון שהופקד ע"י המערער בקופת בית המשפט יועבר למשיבה לאלתר על
9 חשבון ההוצאות והיתרה תשולם ע"י המערער תוך 30 יום שאם לא כן תישא הפרשי
10 הצמדה וריבית כחוק.

11
12 28. ניתן לפרסום ללא פרטי שמות הצדדים.

13
14
15 ניתנה היום, כ"ג שבט תש"פ, 18 פברואר 2020, בהעדר הצדדים.
16

צבי ויצמן, שופט

ורדה פלאוט, שופטת

מיכל ברנט, שופטת
אב"ד